

Les temporades artístiques són com els cursos acadèmics o les lligues esportives: arrenquen amb la tardor i acaben amb les vacances d'estiu. El primer semestre de l'any 2008 és prometedor en exposicions i fins i tot en polítiques culturals.

El simple fet que Manolo Borja-Villel aterri com a director del Museo Nacional Reina Sofía, de Madrid, provocarà un terratrèmol al complex artístic-industrial de la capital espanyola. Si bé des de Maria del Corral cap director no havia estat acceptat al cent per cent, donats els molts i obscurs interessos que es juguen allí, i tot i la limitada capacitat directiva dels seus responsables, amarats de paperassa legal i inconfessables interessos aliens al món de la cultura, l'emoció està servida. Quan Borja-Villel va aterrar al MACBA, hi va haver qui s'esquinçà els vestits en veure que arraconava tot art anterior a la dècada dels vuitanta i que l'orientació político-social d'aquest nouvingut no tenia en compte les peculiaritats nacionals dels nostres artistes.

Però a Madrid, com es veurà, el nacionalisme espanyol és molt més fort que el català, i quan endevinin que la col·lecció permanent es redueix a les dues primeres dècades dels anys vint i la resta és pura contemporaneïtat alternativa, que els seus estimats "El Paso" resten relegats a una sala de posar i treure, segur que posaran el crit al cel.

Mentrestant, a Barcelona, caldrà cercar un nou director per al MACBA. Tant si s'opta per la continuïtat –Bartomeu Mari– com per qualsevol altra línia, hi haurà escàndol. Passarà el mateix que succeí a Juan Manuel Bonet en abandonar la nau de l'IVAM? Gairebé cap de les exposicions programades per aquest erudit va ser portada a terme... Per tant, les informacions que es mostren a continuació són, en certa manera, un baròmetre del que és previst que s'exposi en ambdues institucions. No se sap, encara, que passarà.

Barcelona. De moment, tenim la notícia que la Fundació Tàpies tanca portes per reformes durant els sis primers mesos del 2008. Mentrestant, però, la fundació organitzarà el "Pro-

L'art que veurem el 2008

El Guggenheim Bilbao presenta, fins al 27 d'abril, una gegantina exposició, "Art in the USA: 300 años de Innovación".

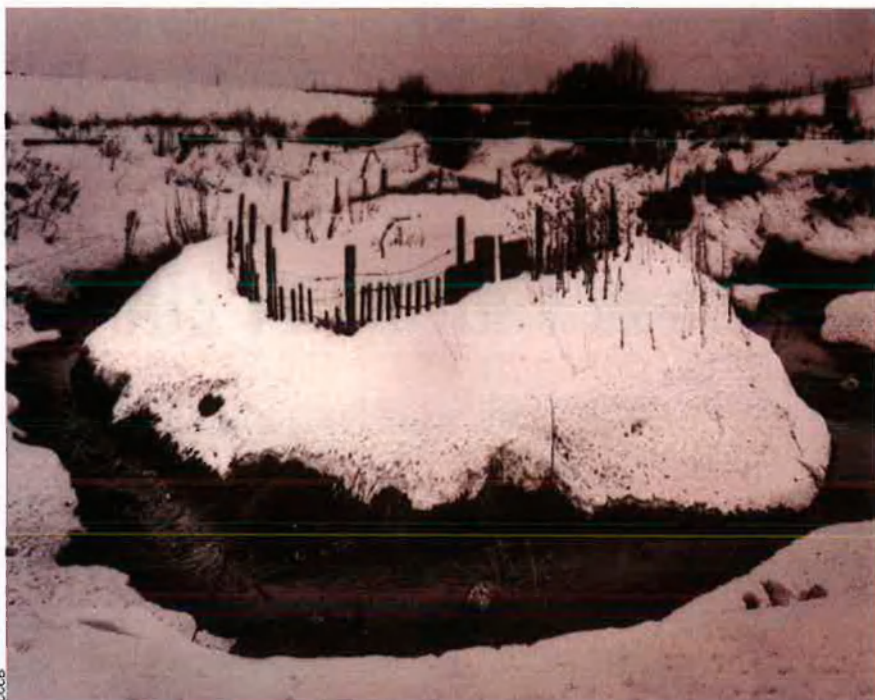
jecte Maig del 68", a l'Institut Francès de Barcelona. Un cicle d'activitats al voltant dels esdeveniments que van canviar el món. Un cop acabada la reforma, la fundació reobrirà amb una exposició de l'artista Ibon Aranberri. Els treballs d'Aranberri parteixen d'una concepció del paisatge com a escenari de projecció ideològica, com a lloc que el subjecte social carrega d'identitat. Cap sorpresa, doncs, en la trajectòria de Núria Enguita, la responsable d'exposicions temporals.

El moderníssim i cosmopolita CCCB manté fins al 22 de febrer la seva megamostra "En transició", un estudi dels individus i els col·lectius –més que no pas dels actors principals– d'aquest procés polític que produí canvis significatius a la societat espanyola de les dècades dels setanta i els vuitanta. És

curiós que tanquin tot just un dia abans del 23-F...

El 23 de gener, el CCCB haurà inaugurat una mostra titulada "Las mujeres que no conocemos" (fins al 30 de març), aplec de tres instal·lacions cinematogràfiques de José Luis Guerin, que reflexionen sobre el retrat femení, el temps en fuga i la pròpia creació cinematogràfica.

Dues exposicions més al CCCB, que apleguen interessos actuals: "La imatge de després. El cinema a l'imaginari de la fotografia" (22-4/7-9), en la qual deu fotògrafs de l'agència Magnum evoquen la influència del cinema en el seu imaginari; i "Xina somiada, Xina real" (4-11/22-2-09) sobre el cada vegada més interessant "país del centre" i els seus frenètics i misteriosos canvis socials, culturals i urbanístics.

CCCB

A la imatge superior, "La imatge de després. El cinema a l'imaginari de la fotografia". Baix, a l'esquerra, Manolo Borja-Villiel aterra com a director del Museo Nacional Reina Sofia. A la dreta, "Las mujeres que no conocemos", instal·lacions cinematogràfiques de José Luis Guerin, al CCCB.

ACN

CCCB

La Fundació Miró, a la muntanya de Montjuïc, tampoc no oblidava aquest nou imperi del sol naixent i ha programat "Art contemporani xinès de la col·lecció Sigg" (21-2/25-5), que coincidirà temporalment amb una altra mostra dedicada a la fotografia artística xinesa al palau de la Virreina, "Zuh Yi!", una de les més completes que haguem pogut veure darrerament. La Fundació Miró tancarà el curs amb una mostra dedicada al clàssic de les darreres avantguardes Olafur Eliasson (20-6/28/9).

El Museu Nacional d'Art de Catalunya, també a la muntanya de Montjuïc, presenta una sèrie de petites grans exposicions: "El romànic i la Mediterrània. Catalunya, Toulouse i Pisa (1120 - 1180)" (29-2/1-5) reunirà un centenar d'obres cabdals del segle XII procedents de museus de França, Itàlia,

Anglaterra i els Estats Units, així com de la catedral de Pisa, dels monuments romànics de Tolosa de Llenguadoc i de la portada de Sant Pere de Rodas, obra del mestre de Cabestany. D'aquest escultor, una de les personalitats més notables de l'època a tot Europa, també es podrà contemplar, a l'exposició "El Timpà de Cabestany", una de les seves grans obres mestres.

L'exposició, a més, es complementa amb l'aplicació de les noves tecnologies que fan possible la recreació en 3D de la magnífica portalada de Ripoll.

"Duchamp, Man Ray, Picabia" (15-6/28-9) durà a Barcelona prop de tres-centes obres que presentaran els principals temes que van explorar aquests artistes durant la seva experiència dadaïsta. La mostra aplegarà pintures, objectes —entre els quals destaquen els

famosos *ready-mades* de Duchamp—, fotografies i cinema que reflecteixen l'univers compartit per aquests tres artistes.

I el MACBA, si res no canvia, presenta quatre grans exposicions: escultures del jove artista basc Asier Mendizábal (25-1/18-5); instal·lacions i reflexions político-socials d'Alice Creischer (1-2/18-5), sota el breu títol "...per a la compensació osmòtica de la pressió de la riquesa. Alice Creischer: obres i col·laboracions"; la meditació sobre les cultures indígenes de Lothar Baumgarten, "Autofocus retina" (8-2/27-4), i els projectes dels artistes lituans Gediminas i Nomedas Urbonas, inspirats en els conflictes i les contradiccions de les societats ex-soviètiques i la seva recent incorporació al capitalisme: "Nomedas & Gediminas Urbonas" (14-3/15-6).

El CaixaFòrum de la Fundació "la Caixa" ens presenta, com és habitual, una gran exposició de signe arqueològic. En aquest cas, visitarem "Prínceps etruscs. Entre Orient i Occident" (1-2/4-5), una gran i completa exposició sobre aquesta cultura misteriosa, predecessora de l'Imperi romà, amb obres procedents dels principals museus del món. CaixaFòrum, però, acabarà la temporada amb una gran mostra dedicada al centenari del Palau de la Música Catalana: "1908-2008: 100 anys del Palau" (10-2/25-5). L'exposició recollirà, d'una manera dinàmica i actual, el testimoni d'aquells i aquelles que han participat d'aquest esperit universal treballant per la promoció de la música i la cultura.

Lleida. El Centre d'Art La Panera, de Lleida, és un dels espais dedicats a l'art contemporani més actius dels Països Catalans. Entre febrer i juny organitza dues exposicions i una biennial: "Beautiful People" (7-2/13-4), "Marina Núñez" (7-2/13-4), i la 6ª Biennial d'Art Leandre Cristòfol (29-4/29-6).

El Museu Morera, per la seva part, organitza el mes de març una exposició antològica dedicada a la figura de Baldomer Gili i Roig, pintor, cartellista i il·lustrador d'origen lleidatà que va formar part de la darrera generació d'artistes representants de l'il·luminisme impressionista i del regionalisme simbolista.

País Valencià. L'IVAM segueix la seva frenètica cursa per multiplicar exposicions de desigual fortuna i orientació, des del pas del segle XIX al XX, a les darreres manifestacions artístiques, tot passant per les avantguardes històriques. Aquestes són algunes de les exposicions més rellevants de la temporada: "Art xinès, Shanghai International Culture Association" (fins al 6 de gener); "Jaume Plensa" (fins al 17 de febrer); "El siglo de Giorgio de Chirico. Metafísica i arquitectura" (fins al 17 de febrer); Eduardo Arroyo (5-2/4-5); "The Real Thing. Contemporary Art From China" (7-2/27-4); "Múltiples de Joseph Beuys" (28-2/25-5); "55 dies a València. Trobada d'art xinès" (29-5/13-7); "Des de Jaume I. Una mirada actual. Artistes emplaçats pel temps virtual acumulat des del segle XIII" (17-6/31-8); "Alberto Corazón" (19-6/7-9); "La figuració narrativa", sobre el retorn a la figuració a mitjan dècada dels seixanta (15-10/11-1-09), i Manolo Valdés (18-12/22-2-09).

Per la seva banda, el MUVIM no ha publicat encara la programació del 2008, però manté obertes una sèrie d'exposicions que val molt la pena de visitar: "La caricatura social i política: Hogarth, Grosz i Bagaria"; "Estudios Moro: l'inici de l'espot publicitari", i "30 anys de disseny interior a la Comunitat Valenciana". Totes es clausuren el 3 de febrer.

Balears. Ni la Fundació Miró de Palma ni la Sala Pelaires poden facilitar encara informació sobre les seves exposicions per al 2008. El Museu d'Art Es Baluard, en canvi, té previst inaugurar el febrer una exposició temàtica, "Light messages" (1-2/1-6), amb obra de Chema Alvargonzález, Daniel Canogar i Bernardí Roig, tres artistes que pertanyen a la mateixa generació i que indaguen, en les seves obres, sobre la relació de l'home amb el seu entorn mitjançant recursos tecnològics, entre els quals la llum és la veritable protagonista.

Espanya. El MNCARS de Madrid té oberta fins el 24 de març una interessant exposició titulada "La noche española", en la qual es revisa per primera vegada la posició del flamenc

El mes de febrer, a l'IVAM, "El siglo de Giorgio de Chirico. Metafísica y arquitectura".

en l'àmbit de la cultura visual i la seva relació de mútua influència amb la modernitat i les avantguardes artístiques. Una altra exposició interessant per al 2008, si es porta finalment a terme, serà "Picasso, la colección del Museo Nacional Picasso de París" (6-2/5-5), o sigui, gairebé tots els fons del Museo Picasso de París, hostatjats a Madrid mentre durin les obres de la seva seu.

El Guggenheim Bilbao presenta, fins al 27 d'abril, una gegantina exposició, "Art in the USA: 300 años de innovación", de visita obligada. Si més no, per sortir de tòpics i per descobrir un art que, més enllà dels cromos més emblemàtics, desconeixem en gran mesura.

El CAC de Màlaga és el gran centre cultural contemporani del sud espa-

nyol. Actualment, i fins al 13 d'abril, hi ha una magnífica peça de l'artista Bill Viola, un clàssic de la contemporaneïtat: la videoinstal·lació "Hatsu-Yume" (Primer somni), un viatge a càmera lenta de l'artista pel Japó del 1981. Altres exposicions interessants, del CAC, són les dedicades a Roni Horn (18-1/30-3) i Jason Martin (25-1/6-4).

El MUSAC de Lleó presenta "...visibleinvisible", la primera individual a Espanya de l'artista britànic Cerith Wyn Evans (26-1/4-5); "I like your music, I love your music", de l'artista i dj californià Dave Muller (26-1/4-5), i una exposició de la coreògrafa i ballarina Blanca Li (26-1/4-5).

Ricard Mas